



Vi seglar...

NR 2 2000

FRÅN REDAKTIONEN

Vilken eländig sommar! Bara regn och blåst, men hösten var fin. Trots detta har vi sett en del OE-båtar på långa strapatser. Men våra båtar tål både regn och blåst utan att tappa sin tjuvning, det är bara besättningen som är begränsningen.

Vi gick från Fårösund till Sandvik på Öland och passerade Norra Öland mitt i natten med blåst, regn och motström med branta vågor. Då uppskattar man Olle Enderlein välkonstruerade båtar. Det hela gick bra men tog på krafterna.

Så efter ännu en dålig sommar så ser man fram mot nästa. Frågan är bara när inträffar det soliga vädret man så innerligt önskar. Ska man investera i ett sittbrunnsskape eller segling i Grekland.

Efter en och annan häftig videorulle om segling så har man glömt allt och är på väg ner i plurret igen - trots allt, vi trivs i våra båtar.

Nu har klubben fyllt på lagert av Klubbvimplar. Kostnaden för tillverkningen har gjort att vi måste höja priset till 150:-.

Arbetet med Matrikeln pågår för fullt. Det är många ägar- och adressändringar att kontrollera, betydligt mer omfattande än vi planerade. Andelen medlemmar som köpt sin båt i andra hand ökar hela tiden, vilket i sig är normalt. Håll ut, den är snart klar.

Redaktören

OE YACHT CLUB OF SCANDINAVIA

Styrelse för 2000

Biörn Johansson - ordförande	08-712 10 77
Lars Höglund - sekreterare	08-768 45 92
Bengt Guvå - ledamot	08-550 626 49
Leif Jansson - ledamot	08-642 44 80
Ove Setterlund - ledamot	08-560 321 06
Jorma Bengtsson - ledamot	08-520 114 94
Folke Westling - ledamot	08-765 76 80

Föreningens adress

Biörn Johansson
Skolvägen 44
135 55 TYRESÖ

<u>Postgiro</u>	84 81 37-6
<u>Årsavgift</u>	70 kr

Klubbvimpel kan köpas för 150 kronor. Sätt in pengarna på klubbens postgirokonton, så kommer vimpeln per post.

PINGSTTRÄFFEN den 10 juni

Letade upp en lämplig hamn för OE-klubbens Pingsträff, vilket blev på Nedergårdsös nordvästra sida. Otroligt fint med alla Styvmorsviolerna på ön.

Inga OE-båtar dök upp, och i övrigt var det få båtar ute.

Var det fel tillfälle? Pingsten var sen i år, och sammanföll med en del skolavslutningar och dessutom fotbollen. Eller är det så att detta sätt att träffas och se andra OE-båtar inte är så intressant längre...

Har du idéer om andra mötesformer där vi kan träffas och ses. Vi vill ju gärna se hur andra har det, göra förbättringar och dela erfarenheter.

Det är lämpligt att ta nya grepp på årsmötet i slutet av mars 2001 och då behöver vi dina idéer. Använd gärna svarsbrevet sist i bladet.

Biörn

SOMMARTRÄFFEN den 19 juli

Gick för motor till Backa holmar i Espskärsleden för att se om några OE-båtar dykt upp till sommarträffen. Hade kontakt med Hans Larsson i "Elvan". Tog kontakt med Sten Brycker som tyckte vi skulle förlägga mötet till hans nya brygga vid Romholmen. Vi väntade till 17-tiden innan vi flyttade oss till Romholmen.

Det regnade hela dagen, och kvällen avnjöts under tak vid Stens grill. Lars Broms med sin Hallberg Rassy 49 var också där. Drog hemmåt nästa dag i regn.

Även detta möte var tunt på båtar, men vädret var inte det bästa.

Biörn

Oväntat avslut

På sommaren har vår OE 36 Taipan hemmahamn vid Vindö Ström i Stockholms mellanskärgård. På vintern ligger båten upplagd på Rastaholm på Ekerö i Mälaren.

När årets säsong närmade sig slutet såg vi, som vanligt, fram mot en dags hemseglat i mer eller mindre dåligt väder – kallt, mörkt och kanske regn och blåst - kryddat med irriterande väntan på broöppning vid Danvikstull och därefter slussning.

Som läsaren redan antagligen vet så blev verkligheten annorlunda då Danvikstullsbron gått sönder och effektivt spärrade vägen för oss. Skulle vi rigga av som gäst på någon båtklubb i skärgården och sedan gå hem till Rasta med masten på däck.

Nej, det kändes klart bättre att istället gå runt Södertörn och upp till Mälaren via Herrhamraleden och Södertälje. En säsongens sista seglingshelg. I början på oktober blir det ordentligt mörkt och inte blir det bättre av regndis och lite inslag av dimma.

Men vad gör det numera när var och en har GPS ombord och våra vänner i USA slutat att störa GPS signalerna. En snabb planering av rutten till Nynäshamn visade att vi skulle hinna ner på Mysingen innan mörket slog till.

Ingången till Nynäshamn skulle trots väntat mörker enkelt klaras av med hjälp av en ny Waypoint strategiskt placerad mellan Skomakaren och Svartbådan.

Undertecknad skeppare såg ingen som helst anledning att följa den stora fyrbelysta farleden via Östra Röko och Örngrund. Som väntat kommer mörket när vi var mitt ute på Mysingen. Det hade sällskap av regndis och dålig sikt. Skepparen gick som så många gånger förr över till GPS

Vi seglar...

navigering. Följ GPS navigators kurs till Waypointen och allt löser sig.

Håller utkik efter andra båtar. Ser någon enstaka båts lanterner och mer anar än ser öarna på styrbordssidan. Börjar så sakteliga spana efter Svartbådan och Skomakaren som vi skall passera emellan.

Ser en ö och är det inte något lågt svart i vattnet bredvid ön, bäge klart på styrbordssidan. Nej, det svarta är inte en båt – det är en kobbe, eller vad är det? Kan det vara Ö Slangholmen och Skomakaren? Nej, Ö Slangholmen ser inte så ut. Inget syns på babordssidan.

Tillbaka till GPSen. Kursen stämmer. Är Waypointen riktig? Kontroll av anteckningar och sjökort visar att den stämmer. Fel Datum inställt på GPSen? Nej allt verkar vara rätt – men varför stämmer inte verkligheten med sjökortet? Något måste vara fel.

Efter en del funderande bestämmer sig skepparen för att glömma GPSen och gå tillbaka till gammal hederlig navigering. Sjökortet skall stämma med verkligheten och GPS måste ha tappat koncepterna. Men GPS har fungerat perfekt i 7 år. Varför fel nu?

Under tiden har ön och det svarta i vattnet kommit närmare. Skepparen beslutar sig för att det är Skomakaren och Svartbådan och girar in mellan öarna. Under intensiv utkik och för kompasskurs tar vi oss fram så att vi kan identifiera kumlet Faran och dra en lättnadens suck.

Vad hade hänt? Trots av vi lågt tryggt förtöjda i gästhamnen så påstod GPSen att vi befann oss på ett helt annat ställe. Efter kontroll av Datum mm och mycket funderande så hittade vi så småningom förklaringen.

GPSen var det naturligtvis inte fel på. Felet låg som väntat hos skepparen och knapptryckaren. GPSen kan ställas in så att den bestämmer läget i tre eller två dimensioner. I det första fallet räknar

den fram latitud, longitud och höjd över havet. I det andra fallet utgår den från en viss höjd över havet och räknar därefter ut latitud och longitud.

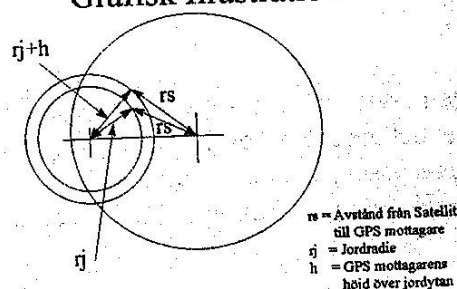
Den första varianten behövs vid flygning och bergsvandring. Den andra passar bra för båtar som oftast befinner sig vid havsytan. Knapptryckaren hade i vårt fall påstått att vi befann oss på tusen meters höjd och GPS hade beräknat vår position utgående från det. Efter att knapptryckaren korrigerat höjden så var också GPSen övertygad om att vi låg i Nynäshamns gästhamn. Bifogade figur illustrerar varför fel höjd ger fel position.

Vad kan man dra för lärdom av detta? Än en gång har Skepparn lärt sig att aldrig helt lita på ett enstaka navigationsinstrument. Stäm av mot verkligheten hela tiden så att du själv upptäcker dina misstag innan kölen gör det. Använd inte GPS bara när det behövs. Använd den så ofta som möjligt så att du hittar eventuella fel när det är ljust och du enkelt kan kolla GPSen mot verkligheten.

Hemfärden bjöd på ytterligare en upplevelse. Vi stannade vid Birka sista natten. När vi tog upp vårt ankare där följde en på botten löst liggande ankarlina med. Den rullade helt snällt upp sig runt vår propeller. När vi efter diverse vedermödor kommit fram till Rasta hjälpe några dykare oss att ta loss linan från propellern. Det var inte bara en lina. Det var lina, kätting och ett 7,5 kgs Bruce ankare. Allt hade vi släpat med oss. Måtte Danvikstullsbron inte gå sönder någon mer gång.

Ove Setterlund

Grafisk Illustration



PC-stöd till GPS

På min GPS GARMIN 126/128, är det knöligt att hantera waypoints och rutter. Det är en massa knapptryckningar, och man känner sig osäker med resultatet. Det hade varit bättre med ett vanligt tangentbord, men då blir den för stor att ha i sittbrunnen.

Har man en PC och lämplig programvara installerad, och ansluter GPS'en till datorns serieport är det lätt och överskådligt att hantera waypoints, routes, elektroniska sjökort o.s.v. Med lite kabeldragning kan man ha GPS'en i sittbrunnen och PC'n inne vid navigationsplatsen.

Jag har via Internet laddat ner ett GPS-program GarTrip som fungerar utmärkt till de flesta Garmin GPS'er. Har provat GarTrip som gratis demoprogram (fullständigt program kostar 30 dollar, kräver Windows 95, en äldre DOS-version finns också) i somras och funnit det alldeles utmärkt, kan användas även i bilen tillsammans med elektroniska kartor. Allt om programmet och hemladdning finns att läsa på www.gartrip.de/ på Internet.

Se även www.gpsu.co.uk/ för ett enklare program att flytta data mellan PC och GPS. Letar man vidare på Internet finns det massor av program att pröva.

GarTrip kan hantera Waypoints, Routs, Kartor, Tracking och mycket annat. I min GPS kan man spara max 500 Waypoints och 9 Routes men i programmet är det nästan obegränsat. Ett bra sätt är, att under gång, plocka säkra Waypoints är att låta GPS'en notera positionen via Mark-funktionen och senare via GarTrip ange lämpligt namn och text.

På detta sätt kan man sitta hemma och förbereda en hel del innan man börjar resan. Typiskt kul hemmapyssell på vintern, att planera nya rutter och mål. En utskrift av inlagda alternativa rutter/waypoints är bra att ha om situationen förändras. Själv har jag en äldre bärbar PC med mig

i båten och kan göra förberedelserna alldeles innan vi ger oss av.

Att få PC'n att fungera på båtens 12v är ett kapitel för sig, men har man tillgång till landström så ordnar det sig.

Lasse

GPS uppgradering

Har sett på Internet att GARMIN GPS'er kan uppgraderas, och på så sätt få de senaste funktionerna installerade. Se www.garmin.com/support/download.html, här finns en tabell på en mängd GPS'er, välj och ladda ner. Var noggrann och följ instruktionerna väl när du uppgraderar, annars kanske GPS'en slutar att fungera. Isåfall måste den in på service.

Dessutom måste du köpa eller tillverka en datakabel till serieporten på PC'n. Beskrivning på anslutningen brukar finnas i den tekniska beskrivningen. Har gjort en kabel till min GARMIN 126/128, som jag använder tillsammans med en PC, se bild. Jag har inte testat uppgraderingen ännu, men tänker pröva detta.

Lasse

Kabeln mellan GARMIN 126/128 och PC'n ska ut så här:

Se sista sidan

Vi seglar...

Sjöväder

Innan man drar ut på helgtrippen kan det vara lämpligt att kolla vädret på Internet, åtminstone för att övertyga besättningen att det inte kommer att blåsa eller regna.

Det finns en bra sjöväderprognos på Internet, se www.batweb.smhi.se/batweb. Även de kustnära prognoserna finns, se: www.batweb.smhi.se/batweb/vaderinformation_orskar_vader_2.html. Denna prognos täcker mellan skärgården.

Det finns också vindprognoskartor +12, +24 +36 tim. Dessutom våghöjd, vattenstånd och överfartsprognoser till Åland, Bornholm m.fl.

För väder-freeks kan det vara lämpligt att ha en mobil Internet med sig i båten eller besöka ett Internet-kafé. Den går ju att stänga av om man vill vara i fred.

Å andra sidan finns det rapporter på VHF, telefon, P4, TV och himlen att titta på.

TIPS

När man vill bada och tvätta vattenlinjen samtidigt är det bra att ha något att hålla sig i.

Skaffa en stor sugkopp av gummi, en sådan man lyfter bilrutor eller golvplattor med. Fungerar alldeles utmärkt. Säkra sugkoppen med en flytkropp så försvinner den inte i djupet. Har funnits på Biltema.

Leif

Elsäkerhet

När man använder 220 V växelström i sin båt är kraven på elsäkerhet större än hemma på tomten. Det är så att jordledningen i eluttaget är till för

att vid fel, återleda strömmen så att säkringen löser ut i elcentralen. Här måste jag påpeka att jordledningens potential mot verklig jord/vatten kan vara så hög som 60 volt.

Ett nytt problem som i dag orsakas av nymodigheter som switchade nätaggregat ex: elsvetsar utan trafo, lätta men kraftfulla batteriladdare, datorer, dimmers o.s.v. Dessa apparater skapar en tredje övertön i elnätet och därmed en utjämningsström i elnätets nolledare som ger detta extra spänningsfall mot jord.

Kommer då apparatens jordledningen mot jord flyter denna utjämningsström mot jord och passerar inte några säkringar alls. Har man otur så ökar också den galvaniska korrosionen avsevärt utan att man vet om det. Risken finns även då båten står på land och det är blött runt omkring vaggan och båten.

Självklart är att all växelström till båten ska passera en jordfelsbrytare för den personliga säkerheten! Jordströmmarna undviker man genom att använda Dubbelisolerad (FI-märkt märke) utrustning.

Kontrollera dina elverktyg/elutrustning, är den inte Dubbelisolerad använd den bara inomhus där det är torrt och inga jordade föremål finns. Tänk även på gamla batteriladdare som ofta består av ett metallskal som är anslutet till skyddsjorden. Ta en med plastskal i stället. Koppla ur utrustningen då den inte används, låt alltså inte grejerna ligga med sladden i eluttaget. Självklart ska alla kablar och kontakter vara felfria. Jorda **aldrig** landströmsuttagets jord i båten eller 12v systemet!!!! Dessa skyddsåtgärder är ofta tillräckliga för att få god elsäkerhet.

Den bästa men dyraste lösningen är att använda en skyddstransformator med skilda primär och sekundär lindningar tillsammans med jordfelsbrytaren. Precis som eluttaget i badrummet för el-rakhyveln, men med den skillnaden att transformatorn måste dimensioneras för maximalt effektbehov. Det är då det blir dyrt och tungt.

Lasse



GARMIN GPS to PC Wiring Instructions

Introduction

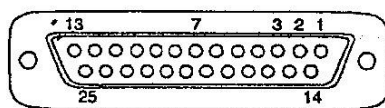
This will outline the basics for connecting most GARMIN GPS receivers to a PC serial connector for data transfer. Since the GPS needs to both send and receive information from your PC, the data connection will consist of three wires: Transmit Data (TxD), Receive Data (RxD), and Signal Ground (SG). The SG wire is common for both power and data grounding.

Supplies

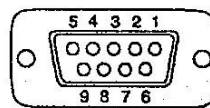
- Serial connector- Most PCs on the market use a standard 9 pin male serial port, also referred to as a DB9. Older systems may have a male 25 pin DB25 port. Don't confuse this with the parallel (printer) port, which has a 25 pin female connector on the back of your computer. You will need to obtain the appropriate female connector to connect your computer. Most electronics or computer supply stores should carry this item.

Assembly Steps

1. Make sure the parts to be soldered are clean and dry. Wiring should be stripped to appropriate lengths to ensure proper fit into the connector. If the serial connector already has wires attached, use appropriate wire connectors for the assembly as opposed to soldering the connections.
2. Refer to the wiring diagram on pages 3-4 which applies to your GPS unit's type of interface connector.
3. Solder the power/data cable Data Out to the Receive Data (RxD) pin 2 of the DB9 (DB25 pin 3)
4. Solder the power/data cable Data In to the Transmit Data (TxD) pin 3 of the DB9 (DB25 pin 2)



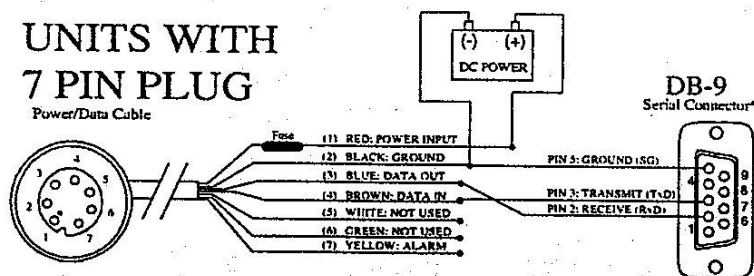
DB25 (Female) - Cable View



DB9 (Female) - Cable View

UNITS WITH 7 PIN PLUG

Power/Data Cable



Once the connections are soldered

Connect the power/data cable to the GPS and connect the serial connector to the serial port on the back of your computer. The cable assembly should now be ready to transfer data between your GPS and PC.

If it doesn't work, try checking the following

- All cables are plugged in firmly.
- Continuity of the cable connections (use a multimeter or continuity checker).
- Make sure the serial port on the PC is enabled and not in use by another device. Contact PC maker for assistance.
- Interface on GPS is set properly in order to transfer data. Refer to the GPS User's Guide.
- If you are still having problems, please contact Garmin Customer Service.

vik

PORTO

OE YACHT CLUB of SKANDINAVIA

Skolvägen 44

135 55 TYRESÖ